

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **nezl. Č. M.**, zast. zákonnou zástupkyní: **CH. U.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2012 čj. OAM-197/ZA-ZA14-K01-2012, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Zákonná zástupkyně nezletilého žalobce, která je jeho matkou, podala jeho jménem dne 10. 7. 2012 žádost o udělení mezinárodní ochrany. S ohledem na útlý věk nezletilého žalobce, který se narodil na území České republiky, odvozovala logicky důvody jeho žádosti od důvodů, pro které se mezinárodní ochrany formou azylu domáhá ona sama. Pro nezletilého žalobce požadovala důstojnou budoucnost, kterou by na Ukrajině s ohledem na politickou a ekonomickou situaci zajištěnu neměl. Sama nemá na Ukrajině žádné zázemí, nebyla by schopna zajistit jím zaměstnání a obživu. Dále uvedla, že otcem žalobce je občan České republiky, který je připraven

uznat otcovství. Sama za svoji osobu žádné další problémy na Ukrajině netvrdila. Po doplnění řízení o informace o Ukrajině správní orgán rozhodl tak, že pro postup dle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., v platném znění (dále jen zákon o azylu) podmínky neshledal a mezinárodní ochranu žalobci neudělil.

Zákonná zástupkyně v podané žalobě namítla pochybení správního orgánu, které spatřovala v nedostatečném projednání její žádosti a v zásadě v nesprávných závěrech, ke kterým žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl. Tvrdila, že tak došlo k porušení § 3 v souvislosti s porušením § 2 odst. 4 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád. Vyslovila pochybnosti o relevantnosti provedeného správního uvážení s ohledem na obsah § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl) a její rodinnou situaci a stejně tak zpochybnila správnost rozhodnutí žalovaného v otázce neudělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu, tedy tzv. doplňkové ochrany a to s ohledem na objektivně existující rodinné vazby na území České republiky. V podrobnostech poté odkázala na obsah své žaloby, kterou rovněž zpochybnila správnost rozhodnutí žalované, který jí stejně jako nezl. žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Trvala na zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření s datem 14. ledna 2013 žalovaný orgán zopakoval podstatný obsah žaloby. Zdůraznil, že správní řízení probíhalo způsobem zcela standardním, nezletilý žalobce byl zastoupen matkou jako zákonnou zástupkyní a té byla dána dostatečná možnost předestřít azylové důvody a vyjádřit se ke shromážděným důkazům. Zdůraznil, že zdravotní stav nezletilého označila jeho matka za dobrý, jediným důvodem podané žádosti jsou ekonomické obavy z případného života na Ukrajině a jejich touha žít jako rodina v České republice. Dále byla zákonné zástupkyni dána možnost vyjádřit se jak k jejich osobní situaci i k obsahu shromážděných informací. Nepožadovala doplnit dokazování, sama žádné důkazy nedoložila, neúplnost či neaktuálnost předestřených informací nenamítala a učinila tak teprve v podané žalobě. Správní orgán stejně jako v případě matky nezl. žalobce vyslovil přesvědčení, že ani v případě tomto nebyly předloženy žádné azylově relevantní důvody, které by bylo lze podřadit pod ust. § 12 písm. a) či písm. b) zákona o azylu. Zdůraznil, že matka nezl. žalobce byla schopna řešit si otázku svého pobytu na území České republiky zcela v souladu se zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Následné problémy, kvůli kterým jí pobyt nadále povolen nebyl, nelze řešit azylovým řízením. Zdůraznil, že v době rozhodování nebyl ještě otec nezl. žalobce zapsán v jeho rodném listě. K tomu došlo až 3. 12. 2012, tedy po vydání rozhodnutí. Daná situace tedy dává možnost řešit stávající pobytovou situaci opětovně na základě příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců. S přihlédnutím k celkové situaci správní orgán rovněž usoudil, že v konkrétním případě nejsou naplněny důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Při tomto svém správním uvážení zohlednil celkovou situaci nezl. žalobce, jeho matky a respektoval rozhodovací činnost správních soudů. Připomněl, že k otázce problematiky otcovství občana České republiky k nezletilému dítěti a úvahách ve smyslu § 14 zákona o azylu se vyjadřoval rovněž NSS v Brně např. v rozsudku ze dne 15. 9. 2005 sp. zn. 6 Azs 486/2004 event. rozsudku ze dne 17. 9. 2003 sp. zn. 4 Azs 6/2003). K otázce případného návratu na Ukrajinu a obav s tím

spojených matka nezletilého žalobce rovněž neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možno charakterizovat jako nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu a to i s ohledem na informace o zemi původu, jak se podrobně podává v odůvodnění správního rozhodnutí. Vytýkaná pochybení považoval za nedůvodná, a proto trval na zamítnutí žaloby.

Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou, projednal soud žalobu v rozsahu vytyčeném žalobními body (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Obě strany setrvaly na svých přednesech a již učiněných procesních postojích. Krajský soud o žalobě rozhodoval poté, kdy projednal žalobu zákonné zástupkyně paní U. Ch., které mezinárodní ochrana nebyla rovněž udělena a která se bránila žalobou vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 28Az 24/2012. Před projednáním případu žalobce krajský soud projednal žalobu jeho matky. Ta následně plně odkázala na své řízení a skutečnosti v něm sdělené. Z nich bylo možné vysledovat, že žalobkyně v minulosti neměla problémy se zajišťováním pobytového víza, kvůli administrativním potížím se dostala do situace, kdy jí další vízum uděleno nebylo a kvůli nezletilému synovi a svému příteli potřebuje i nadále pobývat v České republice legálně. Při jednání provedl krajský soud rovněž důkaz aktuálními zprávami o Ukrajině, které si s ohledem na námitku žalobkyně vyžádal od správního orgánu. Jednalo se o informace z aktuální databáze ČTK vztahující se k Ukrajině a to až do konce roku 2012, dále o Informaci MZV č. j. 113285/2012-LPTP ze dne 19. září 2012 důležitou zejména ve vztahu k otázce návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu.

Právní rámec projednávané věci je upraven následovně: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Stejně jako v případě zákonné zástupkyně nezletilého žalobce postupoval krajský soud i při projednání jeho žaloby. Ověřil, že správní orgán při svém rozhodování vycházel ze žádosti uplatněné zákonnou zástupkyní nezl. žalobce dne 10. 7. 2012 a z pohovoru konaného téhož dne. Shromáždil informace ohledně politické, ekonomické a bezpečnostní situaci na Ukrajině. Vycházel z informace MZ USA s názvem Ukrajina - Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2010 z 8. dubna 2011. Dále disponoval zprávou Freedom House 2011 – Svoboda ve světě – Ukrajina

z května 2011 a čtyřmi Informacemi MZV, konkrétně pod č. j. 113176/2009-LPTP z 23. července 2009, č. j. 129871/2010-LPTP ze dne 19. ledna 2010, č. j. 106362/2009-LPTP ze dne 13. května 2009 a č. j. 111193/2009-LPTP ze dne 29. července 2009 (informace zaměřeny mimo jiné na postoj státních orgánů k otázce porušování lidských práv, možnost podání stížnosti na nečinnost státních orgánů, postavení nevládních organizací a rovněž na situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v případě návratu na Ukrajinu). Dále jsou součástí správního spisu informace obsažené v databázi ČTK a rovněž kopie nového rodného listu nezletilého žalobce. Rodný list byl vystaven 3. 12. 2012 Městským úřadem Ivančice, matkou U. Ch. a jako otec je uveden J. B.

Z přednesů učiněných matkou nezletilého v průběhu řízení před správním orgánem jsou zřejmá následující fakta: jmenovaná Ukrajinu opouštěla v minulých letech opakovaně, neboť s ohledem na tamní ekonomickou situaci dojížděla za prací. Od roku 2004 pobývá s kratšími časovými úseky (návrat na Ukrajinu) v České republice. Je státní občankou Ukrajiny, ukrajinské národnosti, vyznání katolického. Problémy s orgány státu či politickou angažovanost netvrdila. V době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla těhotná, za otce označila občana České republiky. Návrat na Ukrajinu vyloučila, neměla by tam ekonomické ani citové zázemí. K osobě samotného nezl. žalobce další důvody neuvedla. Protože spolu oba případy úzce souvisejí, projednal krajský soud nejprve žalobu matky a následně žalobu jejího nezletilého syna. Protože zákonná zástupkyně argumentuje týmiž důvody jako ve svém případě, je logické, že odůvodnění rozhodnutí ve věci nezletilého bude obsahově prakticky shodné.

Stejně jako v případě matky žalobce správní orgán velmi pečlivě a téměř doslovně zachytil okolnosti příběhu předneseného zákonnou zástupkyní nezl. žalobce, podrobně je zaznamenal v písemném odůvodnění svého rozhodnutí a s logickými argumenty a odkazem na informace o zemi původu přesvědčivým způsobem objasnil, proč v uplatněné žádosti, resp. důvodech v ní uvedených, nelze spatřovat naplnění podmínek § 12 písm. a) či § 12 písm. b) zákona o azylu.

Zcela bez pochybností se nemohlo jednat o § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť nezl. žalobce se narodil již na území České republiky. Stejně tak s ohledem na problémy popsané matkou žalobce včetně důvodů, pro které Ukrajinu opustila, krajský soud ve shodě se správním orgánem neshledal naplnění podmínek uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu.

S přihlédnutím především k případu matky nezletilého žalobce se pak ze všech okolností projednávané věci nabízí, že důvodem žádosti byla snaha po další legalizaci pobytu na území České republiky poté, kdy se matce nezletilého žalobce nepodařilo z důvodu pochybení na její straně vyřídit si legální pobyt. Za adekvátní nástroj legalizace pobytu nezl. žalobce pak žalovaný správně označil zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Případný je v projednávané věci odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně čj. 7 Azs 187/2004 ze dne 24. 2. 2005, ve kterém se uvádí: „Azylové řízení je prostředkem

poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“

Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žalobce nepřednesl informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

Krajský soud neshledal pochybení v postupu žalovaného ani v úvahách, kterými se řídil a o které opřel negativní rozhodnutí o neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, tzv. humanitárního azylu. V konkrétním případě věnoval správní orgán dostatečnou pozornost objasnění důvodů, pro které tzv. humanitární azyl neudělil. Zákonná zástupkyně stejně jako ve své věci zopakovala, že v návratu na Ukrajinu jim brání očekávané ekonomické problémy a jejich vazby (rodinné a výše popsané) v České republice. Situaci takto popsanou posoudil žalovaný zcela adekvátně a ve smyslu dosavadní rozhodovací činnosti soudů. Dále správní orgán zcela stručně, byť přiléhavě zdůraznil skutečnosti, které lze dle ustálené soudní judikatury považovat za okolnosti odůvodňující tento mimořádný postup. Konstatoval, že případ žalobce není případem zvláštního zřetele hodným. Správní orgán měl zcela nepochybně k dispozici veškeré relevantní informace pro posouzení dané otázky a krajský soud neshledal žádné nepřipustné vybočení z mezí správního uvážení. Při úvahách o případné důvodnosti této námitky vycházel krajský soud u rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55, ve kterém se uvádí: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany

zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V odůvodnění této části svého rozhodnutí žalovaný rovněž vycházel ze standardních a pro projednávaný případ dostatečných informací. Tyto si opatřil v průběhu správního řízení a jednalo se o informace získané přímo z přednesu matky žalobce a dále o informace o zemi původu včetně situace zachycené v databázi ČTK. S ohledem na žalobní námitku o určité neaktuálnosti podkladových zpráv dovyžádal krajský soud informace aktuální a provedl jimi v průběhu jednání důkaz. Porovnáním aktuálnějších informací s informacemi sloužícími jako podklad pro rozhodnutí neshledal krajský soud žádné zásadní rozdíly zejména v otázce návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu zpět na Ukrajinu. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného § 14a zákona o azylu, což ostatně prokázala i jeho matka svými v minulosti opakovanými návraty a pobyty na Ukrajině včetně jasného projevu v tom směru, že v případě návratu se ničeho zásadního, krom očekávaného stavu ekonomické nouze, neobává. Na Ukrajině neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt, země rovněž tak není v otevřeném mezinárodním ozbrojeném konfliktu.

Žalobci ve vlasti zjevně nehrozí v případě jeho návratu nebezpečí dle cit. ustanovení a jeho vycestování spolu s matkou by tak nepředstavovalo rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14a odst. 2 zák. o azylu), konkrétně by se mohlo jednat o žalobcem přímo namítaný čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Z obsahu daného článku rozhodně nevyplývá, že by obsahoval povinnost respektovat volbu (manželských) párů a z takovýchto vztahů zrozených dětí ohledně možnosti zvolit si zemi trvalého pobytu rodiny. Otázkou realizace práva na soukromý život se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud v Brně a to např. v usnesení č. j. 6 Azs 15/2011 – 54 ze dne 29. 6. 2011, usnesení č. j. 6 Azs 7/2011 – 79 ze dne 31. 8. 2011, či rozsudku č. j. 2 Azs 24/2010 – 90 ze dne 6. 8. 2010. Krajský soud pak ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu v Brně konstatuje, že uváděné důvody stěžovatelky v posuzované věci nedosahují takové intenzity, aby byly možné povolat extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Shodně jako v případě matky žalobce lze i v této otázce odkázat na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, který své závěry doplnil odkazy na konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu v Brně vztahující se k danému problému.

Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) soud v případě žalobkyně rovněž nezjistil, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný.

Po provedeném řízení neshledal krajský soud námitky žalobce důvodné, a žalobu tak s odkazem na § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a správní orgán náhradu nákladů řízení nepožadoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 17. dubna 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně